

EL CABLE

SOLIDARITAT ENERGÈTICA

POBRESA ENERGÈTICA A LA CONCA DE BARBERÀ

Una diagnosi de la problemàtica entre les usuàries de
Serveis Socials

Setembre de 2023

Coordinació tècnica:

Equip investigador:

Impulsa:

Promou:

Finança:

Índex

1. Introducció.....	1
2. Metodologia.....	2
3. Afectació i mesures contra la pobresa energètica entre les persones usuàries de Serveis Socials.....	3
3.1. Temperatura inadequada a la llar.....	4
3.1.1. Percepció estacional d'una temperatura inadequada.....	4
3.1.2. Recomanacions.....	5
3.2. Incapacitat de pagament de les factures.....	6
3.2.1. Despeses desproporcionades segons ingressos.....	6
3.2.2. Acumulació del deute i talls de subministrament.....	10
3.2.3. Mesures comarcals de protecció.....	12
3.2.4. Recomanacions.....	13
3.3. Eficiència energètica de la llar.....	15
3.3.1. Envelliment del parc d'habitatges.....	15
3.3.2. Superfície dels habitatges.....	16
3.3.3. Habitatges amb deficiències.....	16
3.3.4. Recomanacions.....	16
3.4. Comportaments d'adaptació a la pobresa energètica.....	17
3.4.1. Consum energètic per sota les necessitats.....	17
3.4.2. Preocupació generada per la factura de la llum.....	18
3.4.3. Nivell de coneixement dels drets energètics.....	18
3.4.4. Mesures d'assessorament a la ciutadania.....	19
3.4.5. Recomanacions.....	20
3.5. Perfil de les llars afectades per pobresa energètica.....	21
3.5.3. Recomanacions.....	23
4. Bibliografia.....	24
5. Annexos.....	25
Annex 1. Sol·licitud d'informació Serveis Socials.....	25
Annex 2. Perfil de les persones usuàries de Serveis Socials enquestades.....	25
Annex 3. Enquesta a actors clau de la comarca.....	27
Annex 4. Enquesta a persones usuàries de Serveis Socials.....	27

1. Introducció

L'objectiu principal del present document consisteix en l'elaboració d'una diagnosi social de la pobresa energètica a la Conca de Barberà. La pobresa energètica és una problemàtica complexa i multidimensional, però la seva definició concreta és clau per a la selecció d'indicadors que permetin realitzar-ne una avaluació al territori. En l'Estratègia Nacional contra la Pobresa Energètica 2019-2024, el Ministeri per la Transició Ecològica definia per primera vegada la pobresa energètica com "la situació en què es troba una llar quan no pot satisfer les seves necessitats bàsiques de subministraments d'energia, a conseqüència d'un nivell d'ingressos insuficient i que, si escau, es pot veure agreujat per disposar d'una llar ineficient en energia". D'acord amb aquesta definició, el focus de la pobresa energètica se situaria sobre l'assequibilitat de l'energia i l'eficiència energètica de la llar.

Tanmateix, per tal de copsar la complexitat de la pobresa energètica, més enllà dels factors recollits en la prèvia definició, la present diagnosi també es basa en altres indicadors dissenyats pel Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses¹, com ara les instal·lacions, els aspectes socioeconòmics i la participació ciutadana, que pot avaluar d'una forma més precisa la realitat dels municipis de la Conca de Barberà. Amb tot, tenint en compte la manca d'informació a escala municipal que pot haver-hi pel que fa a la pobresa energètica, la diagnosi es basa, principalment, en una enquesta realitzada a les persones usuàries de Serveis Socials de la Conca de Barberà. A més a més, la diagnosi es construeix a partir de les dades quantitatives i qualitatives aportades per l'Àrea Bàsica de Serveis Socials, en primer lloc, i de diferents actors clau a la comarca, en segon lloc.

Avaluar la incidència de la pobresa energètica a la comarca, així com el perfil de les llars vulnerabilitzades és essencial poder dedicar recursos i polítiques específiques que ajudin a mitigar la problemàtica. En aquest sentit, cada capítol del present document culmina amb un apartat de recomanacions per emprendre. En el cas de la Conca de Barberà, és positiu que ja existeixi un òrgan que fomenti la mitigació de la pobresa energètica com el Grup Motor de Pobresa Energètica, conformat per diferents agents de la comarca, dividit en els subgrups d'Assessorament energètic, Dependència Energètica, Aigües Montblanc i grup de Sta. Coloma de Queralt.

¹ El Pacte d'Alcaldes i Alcaldesses és el moviment local d'acció climàtica més gran del món. Reuneix més de 10.000 municipis d'arreu que prenen la decisió política d'actuar per mitigar i adaptar els seus municipis al canvi climàtic, així com per afavorir l'accés a l'energia. Disponible a: https://energy-poverty.ec.europa.eu/covenant-mayors_en

2. Metodologia

Algunes de les primeres limitacions en la diagnosi es troba en el fet que hi ha una manca d'informació estadística pública envers la pobresa energètica disponible desagregada per municipis; així, doncs, per conèixer l'històric de la problemàtica i les mesures preses a la comarca es va realitzar una petició d'informació als serveis bàsics d'atenció social del Consell Comarcal de la Conca de Barberà (vegeu Annex 1).

En segon lloc, les treballadores dels serveis bàsics d'atenció social del Consell Comarcal de la Conca de Barberà van realitzar una enquesta a les persones usuàries des del juliol a l'agost de 2023 per conèixer la seva experiència i fins a quin punt estan afectades per pobresa energètica, més enllà de les ja identificades. En aquest cas, es van obtenir 92 respostes (vegeu l'Annex 2 per conèixer el perfil complet de les persones enquestades).

En tercer i últim lloc, amb el suport de Serveis Socials, es va dur a terme un mapatge i una enquesta qualitativa (vegeu Annex 3) a actors rellevants de la comarca que treballen contra la pobresa energètica. Finalment, han integrat aquesta llista:

- Agència Comarcal de l'Energia de la Conca de Barberà
- Oficina Catalana d'Informació al Consumidor
- Càritas l'Espluga de Francolí
- Càritas Montblanc
- Càritas Santa Coloma de Queralt

Per tant, la present diagnosi ha estat elaborada a partir d'aquestes tres fonts d'informació, que inclouen tant dades qualitatives com quantitatives que permet distingir l'abast de la pobresa energètica a la comarca, així com els procediments per mitigar-la.

3. Afectació i mesures contra la pobresa energètica entre les persones usuàries de Serveis Socials

Al llarg dels mesos de juliol i agost de 2023, les tècniques de Serveis Socials del Consell Comarcal de la Conca de Barberà van recollir respostes de l'enquesta sobre l'afectació de la pobresa energètica a la comarca (vegeu Annex 4). L'enquesta va estar dissenyada amb l'objectiu de copsar l'afectació de la pobresa energètica entre les persones usuàries de les àrees bàsiques, més enllà de les ja identificades per pobresa energètica, i es va basar en les preguntes incloses en l'Enquesta de Condicions de Vida sobre l'habitatge, així com en altres qüestions relacionades amb hàbits energètics i despeses associades a aquests.

El resultat ha estat una compilació de 92 respostes que, si bé no suposen una mostra estadísticament representativa de la comarca, sí que són una aproximació a la realitat de la pobresa energètica pel que fa a les llars més vulnerabilitzades. Entre aquestes, és destacable que el gruix principal de respostes ha estat aportat per dones (62%), persones d'entre 45 i 64 anys (52%) i habitants Montblanc (55%). La sobrerrepresentació d'aquests grups en la mostra va estretament lligada amb el fet que són les persones que més assisteixen a Serveis Socials, el qual pot ser un indicador en si mateix. Vegeu l'Annex 2 per conèixer el perfil concret de les persones que formen part de la mostra.

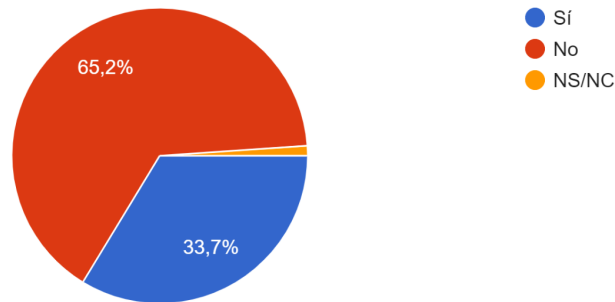
Amb tot, a continuació es presenten els principals resultats de l'enquesta, així com algunes recomanacions a implementar per part l'administració local i l'aplicació de polítiques públiques ja existents tant a l'Estat espanyol com a Catalunya. D'aquesta manera, cal tenir en compte que les llars que pateixen pobresa energètica ja disposen de diferents mecanismes per a la seva protecció. En l'àmbit estatal, per exemple, trobem el bo social elèctric, la garantia de subministrament o el bo social tèrmic, que han experimentat importants modificacions arran de l'esclat de la pandèmia de COVID-19 i que s'han acabat prorrogant des de llavors a l'espera que es puguin consolidar de forma indefinida. En l'àmbit català, existeix la Llei 24/2015, de 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, que fruit d'una iniciativa legislativa popular protegeix del tall d'una forma molt garantista a totes les llars vulnerabilitzades.

3.1. Temperatura inadequada a la llar

3.1.1. Percepció estacional d'una temperatura inadequada

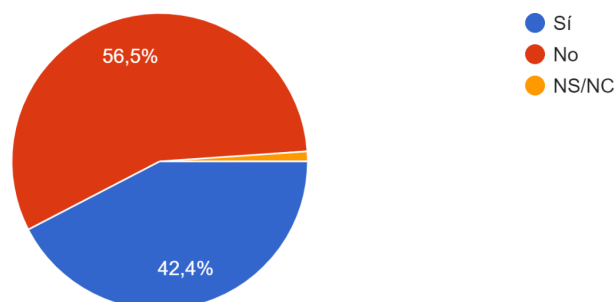
Pots mantenir casa teva a una temperatura adequada durant els mesos d'hivern?

92 respostes

Pots mantenir casa teva a una temperatura adequada durant els mesos d'estiu?

92 respostes

Un 65,2% de les llars enquestades no poden mantenir una temperatura adequada durant els mesos d'hivern, mentre que el percentatge es redueix al 56,6% durant els mesos d'estiu. És comú identificar la problemàtica d'una temperatura inadequada a la llar amb els mesos d'hivern. Tanmateix, tal com mostren les dades, calen mesures específiques, també, pels mesos d'estiu.

Pel que fa als sistemes de calefacció i de refrigeració que s'utilitzen, és destacable que a l'hivern un 8% de la mostra assenjala no utilitzar cap mena d'aparell, mentre que a l'estiu ascendeix al 30%. Per altra banda, els mètodes de calefacció més emprats són els radiadors de paret (40%), els aparells no elèctrics com les estufes de llenya, butà o pèl·let (34%) i els aparells elèctrics mòbils (14%). A l'hora de refrigerar, el sistema més comú és el ventilador (43%).

3.1.2. Recomanacions

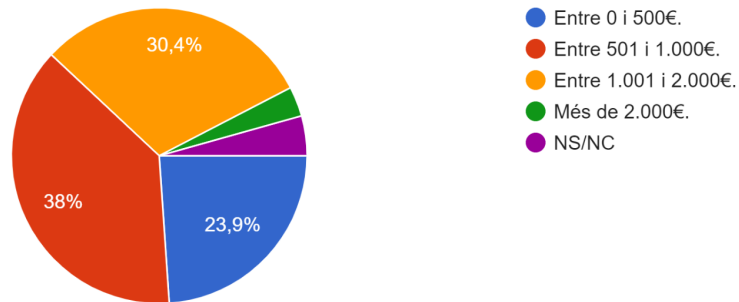
- Impulsar la creació de **refugis climàtics** en equipaments públics per tal que col·lectius vulnerabilitzats puguin restar-hi durant un mínim d'hores a una temperatura confortable durant els mesos freds i càlids. En aquest sentit, es podrien utilitzar equipaments com centres cívics, biblioteques o, fins i tot, els immobles que acullen el mateix ajuntament en els casos de municipis de menor mida i garantir una temperatura adequada en els seus interiors per a tothom qui s'hi vulgui resguardar.
- Dur a terme campanyes informatives davant l'auge del **gas butà** com a mètode de calefacció, amb l'objectiu d'advertir de les qüestions més bàsiques de seguretat i la necessitat d'efectuar revisions periòdiques a la instal·lació. En aquest sentit, es podrien cercar aliances amb col·legis o associacions d'instal·ladors per realitzar aquestes revisions.

3.2. Incapacitat de pagament de les factures

3.2.1. Despeses desproporcionades segons ingressos

Quins són els ingressos totals (sumant tots els membres) de la vostra llar al mes?

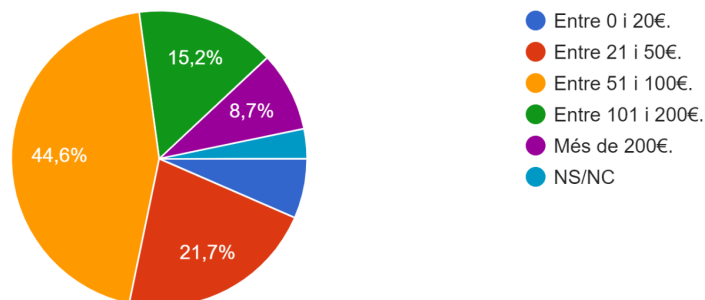
92 respostes

Tenint en compte que a Catalunya la renda mitjana neta mensual per llar és de 3.013 euros, és destacable que només el 3,3% de les llars enquestades sumarien més de 2.000 euros en la comptabilitat dels ingressos. Així, doncs, les despeses dedicades als subministraments són desproporcionades amb els ingressos.

Quina ha estat la teva despesa mensual mitjana en electricitat durant l'últim any?

92 respostes

Només un 6,5% de la mostra gasta menys de 20 euros, i un 21,7%, entre 21 i 50 euros. El 44,6% de les respostes apunten a un consum d'entre 51 i 100 euros, mentre que hi ha llarg en què la despesa és encara superior: un 15,2% assumeixen una despesa d'entre 101 i 200 euros, i un 8,7%, més de 200 euros.

Si creuem aquestes dades amb l'accés al bo social elèctric, observem que de les llars que compten amb el mecanisme estatal de descomptes, un 35,5% reben factures d'entre 51 i 100 euros i un 6,5% d'entre 101 i 200 euros, dades que milloren les del conjunt de llars. Per contra, les que no accedeixen al bo social presenten percentatges més elevats: un 48,9% destinen entre 51 i 100 euros; un 23,4%, entre 101 i 200 euros; i un 12,8%, més de 200

euros. Per tant, és essencial que les llars tinguin accés al bo social per a la reducció de la factura elèctrica.

El bo social elèctric és el principal mecanisme estatal per fer front a la pobresa energètica. Creat el juny de 2009, d'acord amb el que s'estableix al Reial Decret 6/2009, de 30 d'abril, pel qual s'adopten determinades mesures en el sector energètic i s'aprova el bo social, ha patit nombroses modificacions des de llavors. El bo social, tal com està regulat actualment al Reial Decret 897/2017, de 6 d'octubre, pel qual es regula la figura del consumidor vulnerable, el bo social i altres mesures de protecció per als consumidors domèstics d'energia elèctrica, consisteix en un descompte en la factura d'aquelles llars que compleixin dos requisits bàsics:

- Tenir contractada la tarifa semi-regulada (PVPC -preu voluntari per al petit consumidor) en el seu habitatge habitual.
- Complir amb els requisits personals, familiars i de renda establerts.

El PVPC és el contracte elèctric establert pel Govern en el qual el pagat per l'electricitat consumida és directament el preu de l'energia que resulta del mercat, més impostos i peatges, sense incloure altres productes o serveis addicionals. Només es pot contractar aquesta tarifa si es disposa d'una potència contractada igual o inferior a 10 kW. A més, només es pot contractar amb les anomenades comercialitzadores de referència.

Pel que fa als requisits personals de la llar, cal advertir abans que el bo social compta amb dues categories principals: consumidor vulnerable i consumidor vulnerable sever, amb uns descomptes diferents associats. En el primer cas, per exemple, el descompte és del 25%, encara que excepcionalment i fins al 31 de desembre de 2023 aquest descompte arriba al 65%, a causa de l'escalada de preus de l'energia iniciada l'estiu de 2021. Per a la categoria de consumidor vulnerable sever, el descompte habitual és del 40%, però fins a finals del 2023 se situa en el 80%.

Els requisits (alternatius, no acumulatius) establerts per a les dues categories són:

Vulnerable	Vulnerable sever
Que la seva renda o renda conjunta anual de la unitat de convivència a què pertanyi sigui $\leq 1,5 \times$ IPREM de 14 pagues. Quan la unitat de convivència estigui formada per més d'una persona, el multiplicador de renda respecte a l'índex IPREM de 14 pagues s'incrementarà en 0,3 per cada membre addicional més gran que conforme la unitat de convivència i 0,5 per cada menor edat de la unitat de convivència.	Percebre una renda anual $\leq 50\%$ dels llindars establerts per ser considerat consumidor vulnerable, incloent-hi, si escau, l'increment previst per als casos en què concorren les "circumstàncies especials".

Que estigui en possessió del títol de família nombrosa.	Si té el títol de família nombrosa, la unitat de convivència ha de percebre una renda anual $\leq 2 \times$ IPREM de 14 pagues: 16.800€.
Que el consumidor o tots els membres que tenen ingressos a la unitat de convivència siguin pensionistes del Sistema de la Seguretat Social (jubilació o incapacitat permanent), percebent per això la quantia mínima vigent en cada moment, per a aquestes classes de pensió, i no percebre altres ingressos la quantia agregada anual dels quals superi els 500 euros.	Si el consumidor o tots els membres que tenen ingressos a la unitat de convivència perceben pensió mínima, i no perceben altres ingressos la quantia agregada anual dels quals superi els 500 euros, el consumidor o la unitat de convivència a què pertanyi ha de percebre una renda anual $\leq 1 \times$ IPREM de 14 pagues: 8.400€
Que el consumidor o algun membre de la seva unitat de convivència sigui beneficiari de l'Ingrés Mínim Vital d'acord amb allò establert a la Llei 19/2021, de 20 de desembre, per la qual s'estableix l'ingrés mínim vital	Si el consumidor o algun membre de la seva unitat de convivència és beneficiari de l'Ingrés Mínim Vital, s'aplicaran els criteris de renda definits al primer punt.

A més, si es reuneixen alguna(es) circumstàncies especials, els límits establerts s'incrementen en 1 punt IPREM (8.400€ més). Aquestes són:

- Que el consumidor o algun dels membres de la unitat de convivència tingui discapacitat reconeguda igual o superior al 33%.
- Que el consumidor o algun dels membres de la unitat de convivència acrediti la situació de violència de gènere.
- Que el consumidor o algun dels membres de la unitat de convivència tingui la condició de víctima de terrorisme.
- Que el consumidor o algun dels membres de la unitat de convivència estigui en situació de dependència reconeguda de grau II o III.
- Que el consumidor acrediti que la unitat de convivència està integrada per un únic progenitor i, si més no, un menor (famílies monoparentals).

Per altra banda, l'article 10 del Reial decret-Llei 18/2022, de 18 d'octubre, recull l'aplicació temporal del bo social d'electricitat a les llars amb ingressos baixos particularment afectats per la crisi energètica. Aquesta mesura té caràcter temporal i estarà en vigor fins al 31 de desembre del 2023 i suposa l'aplicació d'un descompte del 40% sobre el preu voluntari per al petit consumidor (PVPC) per a les llars amb ingressos baixos particularment afectats per la crisi energètica.

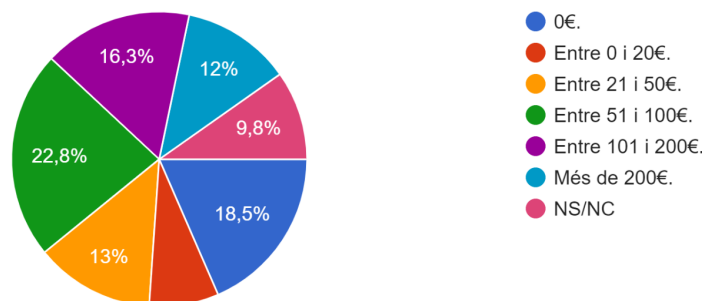
Els consumidors titulars del punt de subministrament d'electricitat a l'habitatge habitual que, sent persones físiques, estiguin acollits al PVPC, podran acollir-se al bo social de justícia energètica, si la renda del titular del punt de subministrament, o en cas de formar part d'una unitat de convivència, la renda conjunta anual de la unitat de convivència a què pertanyi,

sigui igual o inferior a 2 vegades l'IPREM de 14 pagues (16.800€) i superior a 1,5 vegades l'IPREM de 14 pagues (12.600€).

Com en les dues categories del bo social, quan la unitat de convivència estigui formada per més d'una persona, el multiplicador de renda respecte a l'índex IPREM de 14 pagues s'incrementarà en 0,3 per cada membre adicional més gran que conformi la unitat de convivència i 0,5 per cada menor d'edat de la unitat de convivència. Els multiplicadors de renda respecte de l'índex IPREM de 14 s'incrementaran en la mateixa proporció i sota els mateixos criteris que els establerts a les categories especials del bo social.

Quina ha estat la teva despesa mensual mitjana en gas natural o altres combustibles (incloent butà) durant l'últim any?

92 respostes

Més enllà de la factura elèctrica, la despesa en gas o altres combustibles és també elevada. Un 12,0% de les persones enquestades hi dediquen més de 200 euros, així com un 16,3% tenen una despesa d'entre 101 i 200 euros. Entre aquestes dades, cal destacar que un 58,7% de les persones enquestades no tenen accés a gas natural a la seva llar.

Amb tot, per a aquests consums no existeix cap descompte estatal que suposi un descompte directe a les factures. Per l'altra banda, sí que existeixen ajuts directes com el bo social tèrmic. Aquest ajut es va crear per via del Reial Decret-Llei 15/2018, de 5 d'octubre, de mesures urgents per a la transició energètica i la protecció dels consumidors a fi de complementar l'ajuda percebuda en concepte de bo social elèctric pels consumidors vulnerables, per a l'energia destinada a calefacció, aigua calenta sanitària o cuina, independentment de quina sigui la font utilitzada.

Són beneficiaris d'aquest ajut, sense necessitat de fer cap tràmit ni sol·licitud, els beneficiaris del bo social elèctric a 31 de desembre de l'any anterior, així com aquells que abans de la data esmentada hagin presentat la sol·licitud completa i si finalment es va resoldre favorablement. No obstant això, cal advertir que per a un significatiu percentatge de potencials beneficiaris, el tràmit no esdevé tan senzill, ja que el pagament s'efectua al compte corrent al qual tenen la factura elèctrica domiciliada i moltes llars vulnerabilitzades opten per no domiciliar el rebut i realitzar el pagament a les oficines de correus o a l'entitat financera. Això suposa un greu problema perquè requereix de la proactivitat de la llar a

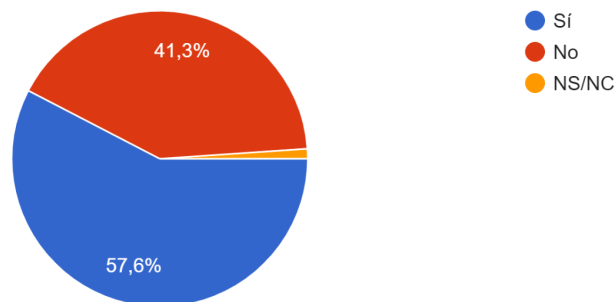
l'hora de facilitar les seves dades bancàries, com a condició necessària per poder rebre la transferència.

El pagament, que té caràcter anual, varia segons la categoria del bo social de la llar beneficiària i la zona climàtica on es troba l'habitatge. Les quantitats es mouen entre els 82,92 euros (consumidor vulnerable a la zona climàtica B) i els 373,17 euros (consumidor vulnerable sever a la zona climàtica E). A més, la Generalitat, que és l'encarregada de la gestió del mecanisme, malgrat que es finança a través dels pressupostos generals de l'Estat, ha impulsat una ampliació d'un 50% de cada ajut amb pressupost públic.

3.2.2. Acumulació del deute i talls de subministrament

Has patit endarreriments en el pagament de factures d'electricitat o gas natural en l'últim any?

92 respostes

Un 57,6% de les llars usuàries de Serveis Socials enquestades han patit endarreriments en el pagament de factures d'electricitat o de gas natural durant l'últim any. D'aquestes, un 3,3% acumulen més de 2.000 euros de deute; un 10,0%, entre 1.001 i 2.000 euros; un 26,7%, entre 501 i 1.000 euros; un 26,7% entre 201 i 500; i, la resta, un 23,3%, menys de 200 euros. En 11 casos, aquesta incapacitat de pagament ha suposat talls de subministrament durant l'últim any. Tanmateix, cal tenir en compte que possiblement aquests talls podrien haver estat evitats, ja que a Catalunya les llars vulnerabilitzades compten amb mesures concretes de garantia de subministrament.

Concretment, gràcies a la Llei 24/2015, de 29 de juliol, de mesures urgents per afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica, impulsada el 2015 per diversos moviments socials a través d'una iniciativa legislativa popular, regeix una protecció en matèria de talls més garantista que l'estatal. En virtut de l'anomenat principi de precaució, previst a l'article 6.4 d'aquesta llei, abans d'efectuar un tall de subministrament, les companyies d'aigua, electricitat i gas han de demanar als serveis socials municipals o comarcals un informe per verificar si la persona es troba en risc d'exclusió residencial, d'acord amb els criteris establerts a l'article 5.10 de la mateixa llei. En cas que s'acrediti que la persona o unitat familiar es troba en aquesta situació, les companyies estan obligades a garantir el servei fins que la situació de vulnerabilitat de la persona cessi.

En aquest sentit, des de Serveis Socials s'han detectat 8 talls improcedents de gener al juliol de 2023. En aquests casos, les empreses subministradores no havien notificat els impagaments de llar que podrien trobar-se en els barems de renda adequats per a ser protegides dels talls. Els barems de renda que, segons la llei catalana, defineixen la categoria de risc d'exclusió residencial es calculen en funció de l'IRSC, per tant, estan adaptats geogràficament en funció del cost de la vida de cada zona i són superiors als que delimiten la categoria de consumidor vulnerable segons la legislació estatal. Aquest principi, a més, s'aplica a tota mena de consumidor amb independència del contracte, és a dir, en el cas del subministrament elèctric, indistintament de si la persona s'acull al mercat regulat (tarifa PVPC) o al mercat lliure.

En el cas de la Conca de Barberà, tot i que les dades, tal com indiquen des de Serveis Socials, no són totalment fiables, durant en els últims tres anys s'han tramitat aproximadament 1.043 IRRER, dels quals han estat favorables 151. La taula 1 mostra els IRRER tramitats i els IRRER favorables emesos durant els darrers tres anys.

Taula 1. Distribució entre els Informes de Risc d'Exclusió Residencial tramitats i admesos en els darrers tres anys.

	IRER tramitats	IRER favorables
2021	351	40
2022	432	71
2023 (fins al juliol)	260	40

Cal remarcar que, segons la descripció de Serveis Socials, quan hi ha un tall de subministrament a una llar no identificada en el circuit, el tràmit per a la tramitació de l'IRER es pot allargar fins als 15 dies.

A més a més de la garantia de subministrament, el marc normatiu català contra la pobresa energètica preveu dues mesures addicionals molt importants. Una d'aquestes té a veure amb el deute acumulat per les unitats familiars protegides pel principi de precaució. La gestió d'aquest deute no quedava resolta a la Llei 24/2015, la qual establia que aquesta qüestió s'havia de solucionar mitjançant acords o convenis signats entre les administracions públiques i les companyies subministradores.

Des de l'aprovació de la llei, però, cap de les grans operadores energètiques no va mostrar disposició per seure a la taula de negociació per signar aquests convenis. Després d'anys de pressió per part de la societat civil organitzada i l'àmbit municipal, el 31 de març de 2021, gairebé sis anys després de l'entrada en vigor de la llei, el Govern de la Generalitat assolí un acord històric amb la comercialitzadora amb major quota de mercat a Catalunya, Endesa.

Aquest acord preveu, entre els compromisos més rellevants, la condonació del deute acumulat per 35.518 famílies en risc d'exclusió residencial entre el 6 d'agost de 2015 i el 31 de desembre de 2020. Endesa es compromet a fer-se càrrec del 100% de les factures

impagades entre 2015 i 2018; i la Generalitat, juntament amb altres administracions públiques, s'obliga a assumir el 50% del deute acumulat entre 2019 i 2020, mentre que la companyia fa font a l'altra meitat. Això implica que Endesa acabaria fent-se càrrec de més del 70% del deute acumulat entre 2015 i 2020. D'acord amb el conveni, la condonació del deute s'ha de realitzar de manera automàtica, és a dir, les persones només han d'esperar una carta de la companyia notificant-los que efectivament el comptador del deute es posa a zero. A partir de desembre del 2021, aquestes cartes, amb gairebé vuit mesos d'endarreriment, comencen a arribar a les famílies.

Aquest acord encarrila també la gestió del deute futur, és a dir, del deute acumulat a partir del 2021, a través de la creació del Fons d'Atenció Solidària, un mecanisme per concedir ajuts per pagar factures a famílies en risc d'exclusió residencial, coparticipat a parts iguals per Endesa i les Administracions públiques (autonòmiques i locals), tenint en compte en el còmput de la part d'Endesa la seva contribució a través del descompte del bo social. A hores d'ara, aquest mecanisme no ha estat creat encara.

L'altra mesura central en el marc normatiu català contra la pobresa energètica, inclosa també en el conveni esmentat, i, per tant, aplicable només a Endesa, és l'obligació de la companyia d'instal·lar comptadors socials d'electricitat en habitatges ocupats sense títol habilitant per persones en risc d'exclusió residencial (paràgraf f de la clàusula 2.2.3 de la Resolució TSF/946/2021).

3.2.3. Mesures comarcals de protecció

En primer lloc, des de Serveis Socials s'han atorgat ajuts econòmics puntals, denominats ajuts d'urgència social, per fer front a factures impagades o deutes acumulats. El criteri d'atorgament es regeix sota el criteri i valoració del personal referent, però l'ajut sempre va associat a un pla de treball amb les persones beneficiàries, com ara l'assistència a tallers grupals o a un assessorament individualitzat a l'Agència comarcal d'Energia.

Tal com mostra la taula 2, en els darrers tres anys s'han atorgat un total de 74 ajuts i que, tal com descriuen des de Serveis Socials, segueixen una tendència d'augment per l'increment de llars demandants. En els últims tres anys, els ajuts demandats s'han repartit entre 12 municipis, amb una predominança dels ajuts destinats a Montblanc. Concretament, els ajuts s'han repartit entre Montbalnc (35 ajuts), l'Espluga de Francolí (12 ajuts), Santa Coloma de Queralt (7 ajuts), Sarral (5 ajuts), Pira (4 ajuts), Barberà de la Conca (3 ajuts), Vimbodí i Poblet (3 ajuts), les Piles (2 ajuts), Solivella (1 ajut), Rocafort de Queralt (1 ajut), Passanant i Belltall (1 ajut) i Blancafort (1 ajut).

Taula 2. Distribució per subministrament i per any del nombre i import d'ajuts d'urgència social atorgats per Serveis Socials en els darrers tres anys.

	2021		2022		2023 (fins juliol)	
	Nombre	Euros	Nombre	Euros	Nombre	Euros
Llum	10	7.433,93	14	4.976,32	10	3.666,56

Aigua	3	593,84	8	1.553,66	6	993,88
Gas	5	1.950,00	8	4.964,94	3	1.250,32
Combinat o no identificat	3	756,25	1	59,72	3	941,60
TOTAL	21	10.734,03	31	11.554,64	22	6.852,36

En segon lloc, el grup de treball d'Aigües Montblanc del Grup Motor de Pobresa Energètica va treballar en la implantació d'un bo social de la companyia i, recentment, en el canvi de conveni per ampliar els requisits de les persones que poden afegir-se a aquest descompte, afegint-hi persones que demostrin que tot i no tenir la factura d'aigua al seu nom, resideixen en aquell domicili.

En tercer lloc, el grup de Sta. Coloma del Grup Motor de Pobresa Energètica està iniciant un procés de reunions per a valorar què es pot fer amb els serveis municipals d'aigua i llum, els quals no compten amb descomptes com el bo social i, a més, tenen un preu superior al d'altres companyies del mercat. Aquests fets comporten un augment del deute de l'Ajuntament.

Per acabar, Càritas Montblanc atorga ajudes segons la valoració de l'equip d'Acollida i en funció dels recursos dels quals disposen i, també segons les necessitats de la llar, fan compres de neveres, fogons, estufes i bombones de butà. Per la seva banda, Càritas de l'Espluga de Francolí també ha subministrat bombones de butà.

3.2.4. Recomanacions

- Mantenir un **registre i seguiment dels impagaments** a partir de les llistes enviades des de les empreses subministradores.
- Mantenir un **registre dels talls** efectuats per part de l'empresa subministradora i quin d'aquests no havia estat notificat per poder prendre mesures legals.
- **Agilitzar els processos d'avaluació** d'IRER en els casos en què s'ha tallat el subministrament per tal de minimitzar les hores sense servei.
- Fomentar l'accés per part de les llars vulnerabilitzades al **bo social elèctric** i al **bo social tèrmic**.
- Tenint en compte la legislació vigent, **replantejar la utilitat del pagament d'ajuts d'urgència de llum** per part de Serveis Socials. En canvi, prioritzar que les llars beneficiàries tinguin el seu contracte de subministrament elèctric amb la distribuïdora de referència (Energia XXI) per accedir al bo social.
- Prioritzar que les llars beneficiàries disposin del corresponent **IRER** per accedir a futures condonacions del deute.
- Valorar l'actualització del text de les **cartes** que s'envien a les llars amb

impagaments per tal d'informar sobre els convenis amb Endesa i l'opció que el deute acumulat es pugui arribar a condonar si es tramita el corresponent IRER.

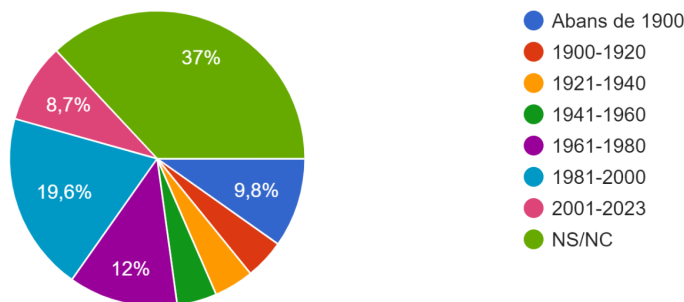
- Tenir al dia un protocol per a la **instal·lació de comptadors socials** en llars de situació d'ocupació il·legal.
- **Coordinar les compres** d'electrodomèstics que es puguin fer des de l'Administració amb aquelles impulsades per Càritas per aconseguir millors preus i cercar aliances a tal efecte.

3.3. Eficiència energètica de la llar

3.3.1. Envel·liment del parc d'habitatges

Quin any es va construir el teu edifici/habitatge?

92 respostes

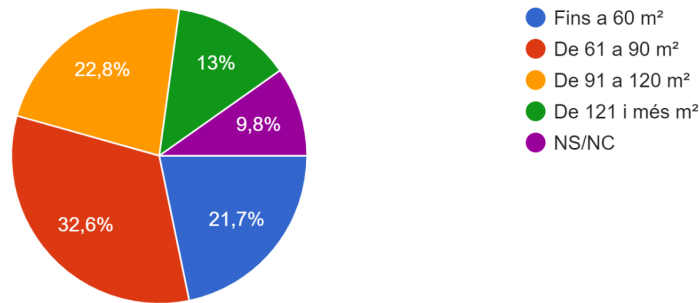

El consum energètic en l'àmbit domèstic augmenta si la llar no és eficient energèticament. Per una banda, un factor que hi contribueix és l'envel·liment del parc d'habitatges. Això és així perquè l'any 1981 s'aprova la normativa que fixa per primer cop el gruix de l'aïllament mínim que han de tenir les noves construccions (en aquell moment, entre 1,5 i 2,5 cm segons la zona climàtica). Per tant, malgrat les actualitzacions que hi ha hagut des de llavors, les quals han incrementat gradualment els mínims d'aïllament de les noves construccions, podem afirmar que hi ha un abans i un després de 1981. Aquest punt d'inflexió ens permet detectar més impacte de pobresa energètica si l'àrea compta amb un parc envellit, a causa de l'escassa proliferació -encara- de projectes de rehabilitació que millorin l'eficiència energètica dels immobles antics. En aquest sentit, cal destacar que només el 28,3% de les llars enquestades van ser construïdes després de l'any 1981.

3.3.2. Superfície dels habitatges

Quina és la superfície total del teu habitatge?

92 respostes

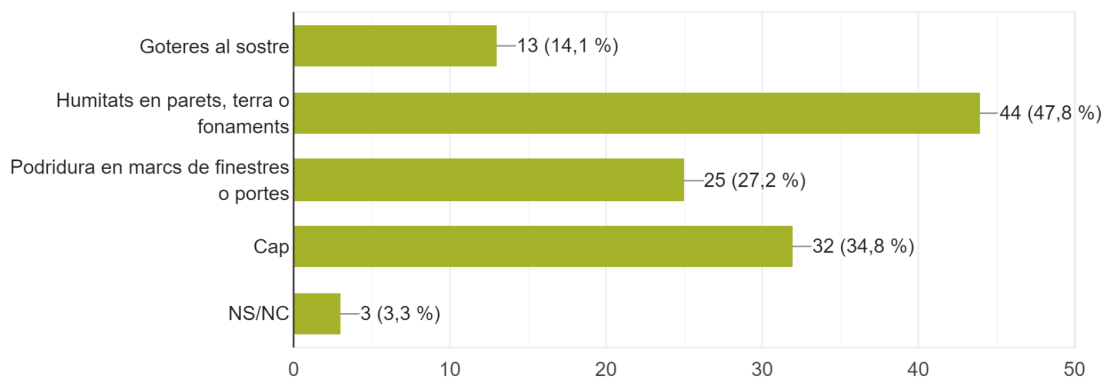

Un segon factor que dificulta l'eficiència energètica de la llar és una superfície útil gran, superior als 90 m². Aquest és el cas del 35,8% de les llars enquestades.

3.3.3. Habitatges amb deficiències

Pateixes algun d'aquests problemes a casa teva?

92 respostes

A banda dels factors esmentats, alguns dels problemes més usuals que les persones usuàries es troben dins dels seus immobles són l'existència d'humitats en parets, terra o fonaments. Un 47,8% reconeix tenir-ne, el qual indica la necessitat urgent de la creació de polítiques adreçades a la rehabilitació. Per altra banda, també es detecta podridura en marcs de finestres o portes (27,2%) i goteres al sostre (14,1%).

3.3.4. Recomanacions

- Impulsar campanyes de **rehabilitació d'edificis**, tot prioritant aquells barris i

municipis amb el parc d'habitatges més envellit.

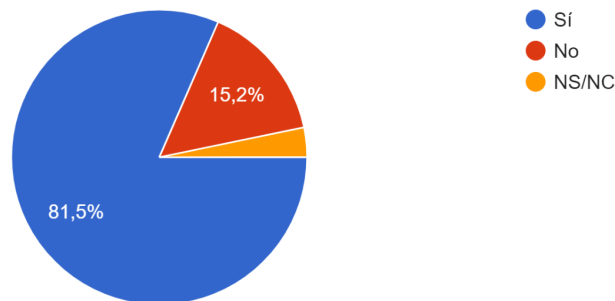
- Incidir en la mobilització de **parc buit d'habitatges** cap al mercat de lloguer i incentivar el pas amb els corresponents ajuts a la rehabilitació. A tal efecte, caldria dirigir una campanya concreta de difusió.
- El foment d'un **parc públic d'habitatges** se situa com una de les millors alternatives per disposar d'habitatges amb els recursos necessaris perquè aquests siguin eficients energèticament.

3.4. Comportaments d'adaptació a la pobresa energètica

3.4.1. Consum energètic per sota les necessitats

Has consumit energia (electricitat, gas natural o altres combustibles) per sota del que seria convenient (passar fred o molta calor, reduir molt le... per reduir el preu de la factura durant l'últim any?

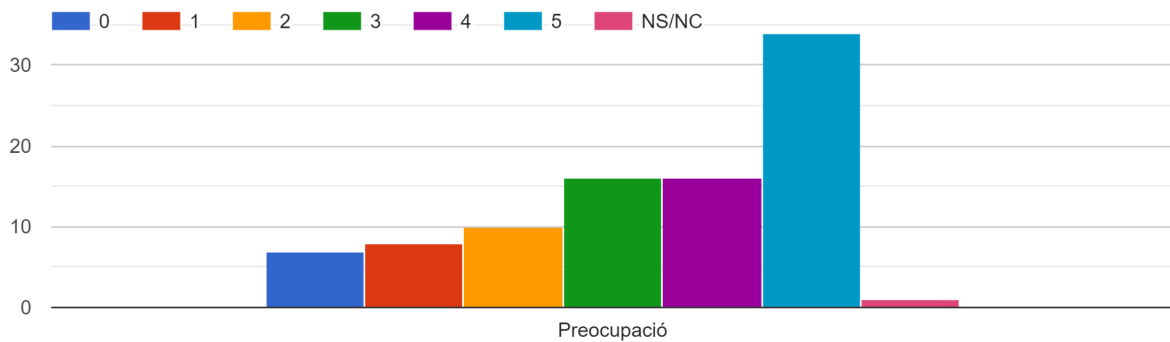
92 respostes

Un 81,5% de les llars usuàries enquestades reconeixen haver sacrificat un cert consum energètic per reduir el preu de l'energia, el qual ha comportat situacions de desconfort tèrmic, canvis en la higiene o en l'alimentació. Aquesta dada és imprescindible per a identificar llars que es troben en una situació de pobresa energètica amagada, ja que no només inclou les persones que no poden fer front al pagament de les factures, sinó que també té en compte les que, tot i fer-ho, tenen un consum energètic que no cobreix les seves necessitats bàsiques.

3.4.2. Preocupació generada per la factura de la llum

Quin nivell de neguit/preocupació et suposa rebre la factura elèctrica a casa (0=cap preocupació, 5=màxima preocupació)?

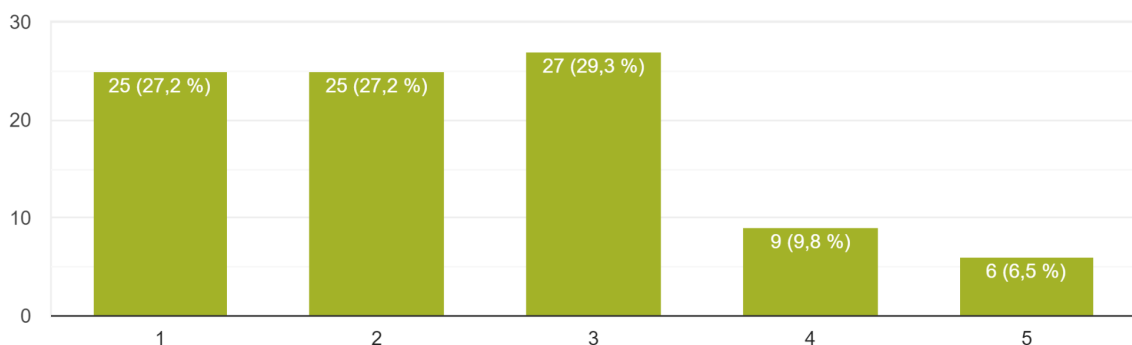

La majoria de les llars usuàries de Serveis Socials se situa en la forquilla alta (4-5) envers la preocupació o neguit que els suposa rebre la factura elèctrica a casa, amb conseqüent afectació sobre la salut mental i emocional. Concretament, el 43,4% de les famílies pateixen una preocupació màxima (5) per a aquest moment; el 18,9%, amb una preocupació molt alta (4); i el 15,1% amb una preocupació mitjana (3).

3.4.3. Nivell de coneixement dels drets energètics

En quin nivell diries que entens les factures i coneixes els teus drets energètics?

92 respostes

Amb valor invers al de la preocupació envers les factures, les llars usuàries de Serveis Socials identifiquen que no se senten prou formades per entendre les factures i que no coneixen els seus drets energètics. Concretament, un 27,2% de les llars enquestades se

situen en el nivell mínim de coneixement, seguides per un altre 27,2% que se situa en el nivell 2 i un 29,3%, en el nivell 3.

3.4.4. Mesures d'assessorament a la ciutadania

Tenint en compte que a Catalunya existeixen mesures de protecció garantistes dels drets energètics, cal donar a conèixer-les entre les persones usuàries per reduir el neguit i empoderar-les en la reivindicació dels seus drets. En aquest sentit, a la comarca existeixen diverses actuacions d'assessorament:

- 1) L'Agència Comarcal de l'Energia des d'aquest any 2023 ha ofert 6 assessoraments individualitzats. A banda d'explicar el funcionament del mercat elèctric i de la factura, analitzen les factures elèctriques i les tarifes contractades, donant consells per l'estalvi energètic. A més a més, fan visites a domicili per auditar energèticament la llar. Des de Serveis Socials s'hi deriven a totes les persones usuàries que reben ajuts per pagar els subministraments, així com s'especifica en el seu Pla de Treball. També s'hi deriva a aquelles persones que, tot i no estar en una situació de vulnerabilitat energètica, demanen informació o orientació sobre la temàtica.
- 2) L'Oficina Comarcal d'Informació al Consumidor (OCIC) ha atès, aproximadament, 10 casos en els darrers tres anys sobre pobresa energètica. En el seu cas, atén els casos on hi ha reclamacions o necessitat de mediació amb les empreses. La tècnica de referència aprofita per fer pedagogia sobre el consum i estalvi d'energia o sobre com entendre una factura, si ho creu necessari.
- 3) El grup de treball "Assessorament energètic" del Grup Motor de Pobresa Energètica organitza tallers grupals en diferents municipis per a donar consells de com estalviar energia, per entendre una factura o explicar els requisits i com demanar el bo social. Aquests tallers, oberts a tothom i gratuïts, són dinamitzats per la tècnica de l'OCIC o per la fundació Naturgy-Escola d'Energia, qui ofereix el servei de manera gratuïta.
- 4) S'organitzen formacions als professionals dels Serveis Socials perquè tinguin eines per assessorar a les persones usuàries. Aquestes formacions, en línia i d'unes dues hores de durada, són a càrrec de la mateixa Fundació Naturgy.
- 5) En una acció conjunta entre el CFGS d'Energies renovables de la comarca i el Pla d'Envelliment Quilòmetre Zero, s'han fet tres tallers adreçats a la gent gran, en col·laboració amb l'alumnat i professorat del cicle. En aquestes jornades es resolien dubtes sobre la lectura de les factures, es comentaven aspectes per a reduir la despesa o s'informava sobre les opcions en energia renovables. La intenció de cara al futur és ampliar aquest tipus d'actuacions a la resta de població de la comarca, no només que sigui per a persones grans.

3.4.5. Recomanacions

- Realitzar **campanyes informatives** en matèria de pobresa energètica adreçades a donar a conèixer les polítiques públiques disponibles per a la ciutadania.
- **Dissenyar formacions pròpies** sobre pobresa energètica -més enllà de les que ofereix la Fundació Naturgy- per al personal de Serveis Socials. Això farà augmentar la independència de les professionals per formar-se i adreçar les seves necessitats.
- **Assessorar en drets.** En molts casos, tal com mostra l'indicador de consum energètic per sota de les necessitats, les persones afectades per pobresa energètica ja coneixen hàbits d'estalvi energètic. Tanmateix, és imprescindible oferir formacions sobre eficiència energètica o gestió de les factures que no les culpabilitzi o estigmatitzi i que, en canvi, incideixi en quins són els seus drets.
- **Desmuntar la figura de l'expert** durant els assessoraments. En mesura del possible, la prioritització dels assessoraments grupals pot suposar una oportunitat d'empoderament col·lectiu. Reconèixer els sabers i aprenentatges ja aconseguits i compartir-los amb la resta de grup pot suposar una eina per a facilitar la solució de la problemàtica.

3.5. Perfil de les llars afectades per pobresa energètica

Taula 3. Indicadors de pobresa energètica a la Conca de Barberà desagregats per grups.

	Temperatura inadequada durant l'hivern	Temperatura inadequada durant l'estiu	Endarreriments en el pagament de factures	Consum energètic per sota necessitats	Alt neguit per factures
Gènere					
Dones	74%	61%	58%	89%	60%
Homes	50%	47%	62%	68%	44%
Edat					
De 16 a 29 anys	50%	30%	70%	60%	50%
De 30 a 44 anys	74%	52%	61%	91%	52%
De 45 a 64 anys	63%	60%	63%	85%	58%
65 anys o més	73%	73%	27%	64%	45%
Lloc de naixement					
Catalunya	60%	51%	63%	84%	60%
Resta Estat espanyol	65%	65%	53%	82%	18%
Estranger	64%	42%	64%	84%	56%
Configuració unitat llar					
Una persona	67%	70%	60%	77%	43%
Pare o mare amb fills	69%	54%	62%	88%	65%
Parella amb fills	67%	44%	50%	72%	67%
Parella sense fills	50%	38%	50%	88%	50%
Dues persones que cohabitin*	67%	67%	67%	100%	33%
Dos nuclis o més*	100%	100%	50%	100%	50%
Titularitat subministraments					
Propietari	63%	63%	58%	88%	54%
Residents	67%	55%	58%	81%	55%
Règim de tinença					
De lloguer	65%	49%	57%	88%	55%
De propietat	63%	63%	60%	70%	57%
Tipologia immoble					
Pis	58%	56%	58%	89%	49%
Unifamiliar	73%	59%	59%	75%	64%
Situació laboral					
Ocupats	73%	60%	52%	79%	46%
Desocupats	58%	48%	63%	88%	63%
Incapacitats	58%	58%	56%	83%	58%
Discapacitat ≥ 33%, dependència en grau II o III, malalties cròniques que requereixen aparells elèctrics					

No	63%	49%	61%	76%	57%
Discapacitat	69%	67%	54%	90%	51%

La taula 3 mostra de forma desagregada l'afectació de la pobresa energètica dins la mostra poblacional enquestada. En aquesta, destaca que:

1. La variant de gènere és definitiva a l'hora d'augmentar el risc a patir pobresa energètica i que són les **dones** les més afectades.
2. Tot i que les **persones més joves** pateixen un major endeutament amb els subministraments, són les persones **majors de 65 anys** les que mostren una major inadequació a les temperatures estiuenques i hivernals.
3. Sembla que el lloc de naixement no és significatiu a l'hora de diferenciar els indicadors.
4. Les **famílies unipersonals i monoparentals/monomaternals** presenten una major representació en gairebé tots els indicadors.
5. Tot i que no hi ha una diferenciació significativa segons la **titularitat dels subministraments**, és destacable que el fet que sigui el propietari, no les persones residents, qui tingui la titularitat dels subministraments pot dificultar la gestió de les factures als residents.
6. De la mateixa manera, les **persones llogateres** poden trobar-se amb dificultats a l'hora d'efectuar canvis en la llar per a millorar-ne l'eficiència energètica.
7. Mentre les llars **unipersonals** troben més dificultats a l'hora de mantenir la llar a una temperatura adequada, les famílies residents en **pisos** tendeixen a consumir energia per sota de les seves necessitats.
8. Destaca que les persones ocupades tenen més dificultats per mantenir la seva llar a una temperatura adequada, però són les **desocupades** les que estalvien més energia i presenten una major preocupació per les factures.
9. És important identificar que gairebé totes les persones amb **discapacitat, dependències o malalties** que requereixen aparells elèctrics utilitzen energia per sota de les seves necessitats per estalviar.

De la mateixa manera, des de Serveis Socials es destaca que els ajuts d'urgència han estat atorgats a perfils semblants als descrits. Per una banda, durant l'any 2022 31 ajuts atorgats a 29 famílies, un total de 67 persones. 34 dones, 33 homes. 19 són menors. D'aquestes 29 famílies, 11 són de països diferents de l'estat Espanyol, majoritàriament del continent africà (no tenim més dades). Sobre el tipus de família, tenim dades de 17 expedients: 9 són famílies nuclears, 3 monoparentals, 5 unipersonals de més de 65 anys (12 sense dades). Els titulars de les factures de subministraments són: 23 dones i 6 homes. 2 persones corresponen a la franja etèria d'entre 20 i 29 anys. 5 persones entre els 30 i 39 anys, 14 persones entre 40 i 49 anys, 3 persones entre els 50 i 59 anys. 1 persona entre 60 i 69 anys. 4 persones entre 70 i 79 anys.

Per l'altra banda, fins al juliol de 2023 s'han atorgat 22 ajuts a 19 famílies, amb un total de 49 persones beneficiàries. De les quals 31 són dones, 18 homes. 19 són menors d'edat. D'aquestes 19 famílies, 9 són procedents de països diferents de l'Estat Espanyol, repartides entre el continent africà i Sud o Centreamèrica. Dels titulars de les factures: 10 dones, 9

homes. D'aquests titulars, cap és menor de 30 anys, 4 tenen entre 30 i 39 anys, 4 entre 40 i 49 anys, 7 entre 50 i 59 anys, i 4 entre 60 i 69 anys. Tipologia de famílies: 8 nuclears, 5 unipersonals, 4 monoparentals. 2 sense identificar.

3.5.3. Recomanacions

- Generar estratègies de comunicació i **polítiques concretes dirigides i adaptades** a les necessitats de cadascun dels grups detectats semblant a la del grup de treball de “Dependència Energètica” del Grup Motor de Pobresa Energètica. Aquest vetlla pel compliment del Protocol de Salut en dependència energètica i, així, es va treballar en un circuit dins de l'àmbit de Salut per detectar i assessorar a les persones amb dependència energètica. També i es va fer una campanya de sensibilització adreçada a la ciutadania perquè coneguin els seus drets i beneficis en cas de patir dependència energètica.
- **Coordinar-se amb espais de la comarca** que aglutinin els grups específics per poder fer-hi un apropament i consensuar-hi mesures adequades.
- Treballar conjuntament amb administradors de finques i agents immobiliaris per fomentar un conjunt de **bones pràctiques entre els propietaris** que disposen d'habitatges amb llogaters: empadronament dels residents, titularitat dels subministraments... En aquest sentit, es podrien difondre tríptics informatius i es podria formar en aquesta matèria als agents immobiliaris per tal d'informar adequadament els propietaris sobre els avantatges d'un adequat compliment d'aquestes qüestions.
- **Mantenir un registre sistemàtic del perfil** de les persones ateses per pobresa energètica a la comarca i per municipis, per poder crear estratègies de prevenció i de detecció.

4. Bibliografia

Boardman, Brenda (1991). Fuel poverty: from cold homes to affordable warmth. Bellhaven, Londres.

Bouzarovski, Stefan i Petrova, Saska (2015). A global perspective on domestic energy deprivation: Overcoming the energy poverty–fuel poverty binary. Energy Research & Social Science, Volum 10, Novembre 2015, pàgines 31-40.

Day, Rosie, Walker, Gordon i Simcock, Neil (2016). Energy Policy, Volum 93, Juny 2016, pàgines 255-264.

Departament de Drets Socials. Indicadors territorials de risc de pobresa i d'exclusió social. Catalunya i àrees bàsiques de serveis socials. Catalunya i comarques. (2020).

Consultat el 16/02/2023 a:

https://dretssocials.gencat.cat/ca/ambits_tematics/serveis_socials/estadistiques/indicadors-territorials-de-risc-de-pobresa-i-dexclusio-social/indicadors2020/

Tirado Herrero, Sergio. (2018). Indicadors municipals de pobresa energètica a la ciutat de Barcelona. RMIT Europe. Consultat el 19/06/2023

a:<https://www.habitatge.barcelona/sites/default/files/documents/indicadors-municipals-de-pobresa-energetica-a-la-ciutat-de-barcelona.pdf>

5. Annexos

Annex 1. Sol·licitud d'informació Serveis Socials

- 1- Informació desglossada per municipis en els darrers 3 anys:
 - Nombre i quantitat total d'ajudes
 - Excels de seguiments d'impagaments
 - Nombre d'IRER tramitats i rebutjats
 - Nombre de talls detectats
 - Nombre de persones / llars ateses per pobresa energètica en els 3 anys
- 2- Quin és/són el/s perfil/s de les persones que pateixen pobresa energètica?
- 3- La gent gran i la població migrada pateixen més aquesta problemàtica. Creieu que estan ben representats en els usuaris de serveis socials?
- 4- Quin és el procediment quan es detecta un tall? Quina és la mitjana de temps que es triga a recuperar el servei?
- 5- Teniu localitzat un focus (municipi, barri) concret afectat?
- 6- Rebeu els llistats d'impagament de les empreses?
- 7- Què feu amb les persones amb impagaments que no teniu identificades?
- 8- Com es reparteixen les tasques entre els treballadors?
- 9- Pagueu factures de persones afectades per pobresa energètica? Quin és el protocol/ criteris per a fer-ho?
- 10- Teniu llars ocupades identificades?
- 11- Compteu amb un protocol per a instal·lar comptadors socials?
- 12- Detecteu casos de gent agafant aigua de les fonts?
- 13- Heu tingut algun problema en la relació amb les empreses subministradores?
- 14- On són les oficines de serveis socials? Teniu alguna forma per arribar a la gent de tota la comarca, més enllà de la capital?
- 15- Feu assessorament directe a les persones afectades per pobresa energètica?
- 16- Creieu que teniu suficient formació per a dur a terme assessoraments?

Annex 2. Perfil de les persones usuàries de Serveis Socials enquestades

	Respostes
Gènere	
Dones	57
Homes	34
Altres	1
Estat	
De 16 a 29 anys	10

De 30 a 44 anys	23
De 45 a 64 anys	48
65 anys o més	11
Naixement	
Catalunya	154
Resta Estat espanyol	17
Estranger	50
Configuració unitat llar	
Una persona	30
Pare o mare amb fills	26
Parella amb fills	18
Parella sense fills	8
Dues persones que cohabitin	6
Dos nuclis o més	2
NS/NC	2
Titularitat subministraments	
Propietari	24
Residents	67
NS/NC	1
Règim de tinença	
De lloguer	49
De propietat	30
NS/NC	3
Tipologia immoble	
Pis	45
Unifamiliar	44
NS/NC	3
Situació laboral	
Ocupats	48
Desocupats	65
Incapacitats	36
Dependència	
Cap	51
Discapacitat	39
NS/NC	2
Municipi	
Montblanc	51
L'Espluga de Francolí	9

Santa Coloma de Queralt	6
Sarral	6
Blancafort	4
Rocafort de Queralt	3
Barberà de la conca	3
Vimbodí i Poblet	2
Les Piles	2
Pontils	1
Vallclara	1
Savallà del Comtat	1
Pira	1
Passanant i Belltall	1
Vilaverd	1

Annex 3. Enquesta a actors clau de la comarca

- 1- Nombre de persones / llars ateses per pobresa energètica en els 3 anys
- 2- Quin és/són el/s perfil/s de les persones que pateixen pobresa energètica?
- 3- Pagueu factures de persones afectades per pobresa energètica? Quin és el protocol/ criteris per a fer-ho?
- 4- Feu altres tipus d'intervencions que no sigui el pagament de factures (donació bombones, compra electrodomèstics, acompanyaments subministradores...)? Quines?
- 5- Creieu que teniu suficient formació per a dur a terme assessoraments? En voldríeu tenir més?

Annex 4. Enquesta a persones usuàries de Serveis Socials

1. T'identifiques com a...
Dona Home Altre
2. Quina edat tens?
3. A quin municipi vius?
4. Pots mantenir casa teva a una temperatura adequada durant els mesos d'hivern?
5. Pots mantenir casa teva a una temperatura adequada durant els mesos d'estiu?
6. Has patit endarreriments en el pagament de factures d'electricitat o gas natural en l'últim any?
7. Pateixes algun d'aquests problemes a casa teva?
Gotes al sostre
Humitats en parets, terra o fonaments
Podridura en marcs de finestres o portes
Cap

NS/NC

8. Quina ha estat la despesa mensual mitjana en electricitat durant l'últim any?
9. Quina ha estat la teva despesa mensual mitjana en gas natural o altres combustibles (incloent butà) durant l'últim any?
10. Has consumit energia (electricitat, gas natural o altres combustibles) per sota del que seria convenient (passar fred o molta calor, reduir molt les dutxes, canviar l'alimentació) per reduir el preu de la factura durant l'últim any?
11. Has patit algun tall per impagament a casa teva durant l'últim any?
12. Quin nivell de neguit/preocupació et suposa rebre la factura elèctrica a casa (0=cap preocupació, 5=màxima preocupació)?
13. En quin nivell diries que entens les factures i coneixes els teus drets energètics?
14. Qui és el titular dels contractes de subministraments de casa teva?
15. Tens deute acumulat per factures impagades? (Suma dels deutes de tots els subministraments)
16. Disposes d'ajuts en forma de descompte a les teves factures de subministraments?
17. Quantes persones resideixen a casa teva?
18. Quines edats tenen els residents a casa teva?
19. On han nascut els residents a casa teva?
20. Quina és la tipologia de la teva llar?

Una persona

Dues persones o més sense nucli (persones soles que comparteixen habitatge) Parella sense fills

Parella amb fills

Pare o mare amb fills

Dos nuclis o més (famílies extenses -parella amb un o dos avis- i famílies diferents que comparteixen habitatge -lloguer d'habitacions)

NS/NC

21. Hi ha una persona amb alguna d'aquestes situacions a casa teva?

Discapacitat $\geq 33\%$

Dependència de grau II o III

Malalties cròniques que necessitin d'un aparell elèctric per viure

No

NS/NC

22. Quina és la situació laboral de les persones residents en edat de treballar (16-64)?

23. Quins són els ingressos totals (sumant tots els membres) de la vostra llar al mes?

24. Algun dels residents a casa teva teniu accés a alguna d'aquestes prestacions?

Desocupació (atur)

Renda garantida de ciutadania Ingress mínim vital

Pensions no contributives (jubilació o invalidesa) Incapacitat permanent

Viduitat Cap NS/NC

Altres:

25. Quina és la superfície total del teu habitatge?

26. Quin any es va construir el teu edifici/habitatge?

27. Quin és el règim de tinença de casa teva?

28. Quina tipologia d'immoble és casa teva?

Pis/Apartament

Habitatge unifamiliar (casa)

NS/NC

29. Quin sistema de calefacció teniu a casa vostra?

Radiadors de paret

Aparells elèctrics mòbils

Aparells no elèctrics (per exemple, estufa de butà)

Cap

NS/NC

Altres:

30. Quin sistema de refrigeració teniu a casa vostra?

Aire condicionat

Aparells elèctrics mòbils

Ventilador

Cap

NS/NC

Altres:

31. Disposeu d'accés a gas natural a casa teva (encara que no l'utilitzeu)?